

D A R I A

1654

On. Biblioteca

Palatului Cultural

Arad

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare
românească
al Ținutului Timiș

pe 6 luni 300 lei

Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida
„Astrei Bănățene“

Adevărul privitor la turiștii streini

Un interviu al d-lui prof. Constantin Giurescu, ministru propagandei naționale, acordat zărilor turcești „Cumhuriyet” și „La République”

ISTAMBUL, 15. (Rador.) — Ziarul „Cumhuriyet” și „La République” fac un reportaj asupra ministerului propagandei României și dau un interviu cu d. m. nostru Giurescu. Corespondentul acestor zăre, spune că d. Giurescu i-a declarat:

„Am o sinceră simpatie față de nobilul popor turc”.

Corespondentul a pus apoi o întrebare:

„Excelență, există mulți turiști acum în România?”

Ministrul a răspuns surzând:

„Văd că vreți să-mi puneți chestiunea turiștilor streini, care de câțiva timp a devenit celebră. După mine, afirmațiile ce se fac în această chestiune sunt exagerate. Adevărul nu este așa cum se spune. De altfel, guvernul român este foarte precaut și în acest domeniu și în continuă veghe. De aceea este bine să nu se exagereze chestiunea turiștilor.”

nea turiștilor.”

Corespondenții ziarelor engleze au telegrafiat că România expulzează pe turiștii germani. De partea lor, zărele germane au scris că România îi expulzează pe cei englezi. Niciuna din aceste afirmațiuni nu este adevărată. Noi n'am arestat, nici n'am expulzat în masă și nici nu avem intenția de a o face. Englezii sau Germanii, noi vom expulza pe toți cei a căror activitate ni se va părea că este dubioasă.”

Bătălia de pe Meuse

cea dintâi din marile bătălii ale acestui războiu

Lupte violente la frontiera franceză

Paris, 15. (Rador.) — „Bătălia de pe Meuse” este titlul sugestiv, sub care redactorul militar al agenției Havas prezintă precum urmează uriașa înclăștare de forțe de pe frontul din Belgia:

Astăzi, la 14 Mai, începe, din plin pe Meuse, cea dintâi din marile bătălii ale acestui războiu. Germanii au atacat pe două aripi, la Nord și la Sud de orașul Liege, care constituie un fel de baraj al celor două fronturi de atac. Aripi germană de la Sud pare să fie cea mai puternică. Ea cuprinde foarte numeroase unități de infanterie și cel puțin două divizii blindate, care au fost aruncate înainte îndată după trecerea Mosellei și după străbaterea Luxemburgului și a munților Ardeni.

lui și a munților Ardeni.

Nu sunt încă informațiuni precise asupra numărului, importanței și axelor de marș ale coloanelor germane care înaintează în evantai, pornind de la frontiera Luxemburgului. Se pare că armata care acționează în direcția Ardenilor francezi și pe cursul superior al Meusei este cea mai puternică.

Se semnalează apariția detașamentelor germane pe malul drept al Meusei, la principalele poduri de trecere.

Dela Sedan până la Mosela se desfășură altă bătălie. Germanii au ajuns la frontiera franceză și lupte extrem de violente se desfășură în pozițiile avansate ale liniei fortificate franceze, care prelungește până la Marea Nordului linia propriu zisă.

Orașele Sedan și Longwy, în care germanii au pătruns, sunt situate înaintea acestei linii de fortificații.

Atât la Sedan cât și la Longwy, lupte este extrem de înverșunată.

Bătălii violente în interiorul orașelor Sedan și Longwy

Paris, 15. (Rador.) — HAVAS: BĂTĂLIILE VIOLENTE SUNT ÎN CURS ÎN INTERIORUL ORAȘELOR SEDAN ȘI LONGWY. CONTRAR AFIRMAȚIILOR GERMANE, NU SE SEMNELEAZĂ NIMIC LA MONTMEDY.

Guvernul belgian va părăsi capitala

Bruxelles, 15. (Rador.) — Havas anunță că după toate posibilitățile, guvernul belgian va părăsi capitala în cursul zilei de Marți. Au fost luate toate măsurile de precauție pentru ca arhivele să fie puse în siguranță. Prin urmare — încheie Havas — germanii nu vor mai putea publica și cu privire la Belgia o „carte albă”.

cauțiune pentru ca arhivele să fie puse în siguranță. Prin urmare — încheie Havas — germanii nu vor mai putea publica și cu privire la Belgia o „carte albă”.

Pe cuvânt de onoare generalul Denis a declarat că Bruxelles nu este amenințat

Bruxelles, 15. (Rador.) — Generalul Denis, vorbind la postul de radio, a spus că Bruxelles nu este amenințat, adăugând că toate mișcările aliaților se fac cu o ordine și o metodă care permit ca viitorul să fie întrevăzut cu încredere.

LA BRUXELLES

Bruxelles, 15. (Rador.) — Numeroși parașutiști continuă să aterizeze în diferite puncte ale orașului Bruxelles și împrejurimi. Jandarmii și armata păzesc cu strictețe, în special zona ministerelor, exercitând asupra fiecărei persoane un control de o strictețe extraordinară.

ATERIZARI DE PARASUȚIȘTI

Guvernul olandez a ajuns la Londra

Londra, 15 (Rador.) — La sosirea lor în capitala Angliei, membrii guvernului olandez erau însoțiți de ofițeri de stat major olandezi. Cu aceleași tren au sosit la Londra și 200 refugiați olandezi.

Ministrul de externe al Olandei a fost primit azi de lordul Halifax.

Rotterdam în flăcări

LONDRA, 15 (RADOR): — O MARE PARTE A ORASULUI ROTTERDAM ERA ÎN FLĂCĂRI ASEARĂ CÂND AM PARASIT ACEST ORAȘ A DECLARAT LORDUL CHICESTOR, CARE A SOSIT LA LONDRA CU REFUGIAȚII OLANDEZI. EL A ADAUGAT CĂ PARASUȚIȘTI GERMANI CONTINUA SĂ COBOARE ÎN JURUL ROTTERDAMULUI.

Stricta neutralitate a Spaniei

Madrid, 15. (Rador.) — Generalul Franco a semnat un decret, prin care se ordonă stricta neutralitate în legătură cu conflictul în care sunt implicate Belgia și Olanda.

Delegația economică română s'a întors dela Budapesta

București, 15. (SIR) — Negocierile economice duse la Budapesta, pentru încheierea unui nou acord economic cu Ungaria fiind terminate, delegația română s'a înapoiat ieri în țară. Protocolul întocmit de delegațiile guvernelor române și ungare fiind ad-referendum, d. Dumitrescu, președintele delegației române a prezentat d-lui Cristu, ministrul comerțului exterior raportul cu rezultatul negocierilor.

Intăriri franco-britanice sosesc neîncetat pe teritoriul belgian

7000 de avioane germane aruncate în luptele din acest sector

Bruxelles, 15. (Rador.) — PUTERNICE ÎNTĂRIRI FRANCO-BRITANICE ECHIPATE DE UN MATERIAL FOARTE BOGAT ȘI MODERN SOSESC FĂRĂ ÎNCETARE PE TOT TERITORIUL BELGIAN.

REZISTENȚA EROICĂ A TRUPELOR BELGIENE ÎMPOTRIVA TRUPELOR DE INVAZIE GERMANE A PERMIS TRUPELOR ALIATE, SĂ FACĂ LEGATURA ÎN BUNE CONDIȚIUNI ȘI SĂ SE ÎNTĂREASCĂ ÎN CURSUL ULTIMELOR ORE, PE POZIȚIILE LOR.

SE CREDE CĂ UN CONTRAATAC DE PROPORȚII URIAȘE SE DESFĂȘOARĂ LA ORA ACTUALĂ ȘI CĂ ALIAȚII AU ARUNCAT ÎN ACEST CONTRA ATAC TOATE FORTELE LOR.

ÎNTRE TIMP, ÎNALTUL COMANDAMENT GERMAN, PROBABIL PENTRU A PROVOCA PANICĂ ÎN POPULAȚIEI, AL CĂREI MORAL ESTE MAI PRESUS DE ORICE ELOGIIL A TRIMIS PE FRONTUL BELGIAN APROAPE 7000 AVIOANE ȘI ATACA FĂRĂ MILĂ ATĂT OBIECTIVELE MILITARE CAT ȘI CELE CIVILE.

Manifestații formidabile în Italia împotriva controlului maritim franco-englez

Roma, 15. (Rador) — Havas: Serviciul de ordine în jurul ambasadelor Franței și Angliei a fost întărit. Mai multe sute de studenți au străbătut străzile din centrul orașului, infierând acțiunea aliaților.

Roma, 15. (Rador) — Stefani: Știri sosind din toată Italia arată că pretutindeni au avut loc manifestații formidabile, preamărind pe Duce și protestând

tând contra abuzurilor controlului maritim franco-englez. Manifestațiile s'au încheiat prin vibrante aclamații la adresa d-lui Mussolini.

Situația de pe fronturi

Comunicatele belgian, olandez, francez, german

Bruxelles, 15. (Rador) — Comunicatul oficial militar din seara de 13 Mai:

In cursul intregii zile de Luni, trupele noastre au dat lupte crâncene. Pretutindeni ele au opus inamicului o dărză rezistență. Un sat, căzut în mâinile inamicului, a fost recapat în urma unui contraatac dat de unitățile sprijinite de care de luptă aliate. In cursul operațiilor din ultimele zile, unele unități de infanterie, de cicliști grăniceri, de vânători din Ardeni și de trupe ușoare motorizate, s'au distinși în mod deosebit, îndeplinindu-și misiunile cu hotărâre și curaj.

Echipajul unui avion belgian, doborât pe teritoriul ocupat de inamic, a reușit să revină în liniile noastre, după ce trecuse prin flăcările vrăjmașe.

Haga, 15. (Rador) — Inaltul comandament al forțelor olandeze transmite: Trupele germane, care au trecut râul Yssel, au luat contact în unele puncte cu pozițiile noastre din partea vestică a provinciei Geldern, care este apărată prin inundații. În provinciile nordice, trupele germane au ajuns în unele locuri pe coasta lacului Yssel și a lacului Mud. Trupele noastre de graniță din această parte a țării au fost retrase cu mici pierderi și au sosit pe pozițiile lor.

Forțele germane, dispunând și de unități motorizate, au ajuns la Langstraat, localitate situată în partea de nord a provinciei Brabant. In partea de sud a Rotterdamului, continuă a se mai afla câteva detașamente germane dispunând de armament greu, dar lipsite de artilerie. Cu toată marea superioritate aeriană a germanilor, aviația noastră, cu un excepțional curaj, a bombardat importante obiective inamice.

PARIS, 15 (Rador). — Comunicatul marelui stat major din seara de 13 spune: Trupele germane au continuat atacurile masive în Olanda-Belgia. In Olanda au înaintat în deosebi dealungul Meusei inferioare. In Belgia, la Saint Troit, contraatacurile franceze date în special de care de luptă au pricinuit inamicului importante pierderi. Germanii au făcut eforturi deosebit de importante în Ardenii belgieni, unde au reușit să înainteze. Elementele noastre de cavalerie s'au retras pe Moesa, unde inamicul a ajuns în mai multe locuri. Germanii au exercitat o puternică presiune asupra orașului Longwy. Atacurile sale au fost respinse, la fel cu cele desfășurate la est de Mosela și în regiunea Sarre. Pe Rin nimic de semnalat.

Aviația de bombardament aliată și inamică a activat atacând coloanele adverse. In cursul acestor angajamente au fost doborâte 15 avioane germane.

Berlin, 15. (Rador) — Agenția DNB înfățișează astfel situația militară în seara de 13 Mai:

1. Luptele sunt caracterizate prin o activitate aeriană de proporții încă necunoscute. Centrul de gravitate se află la nord de Meusa.

2. Trupe belgiene în retragere spre apus și unități franceze care înaintază au produs o aglomerare în spațiul de la nord-vest de Namur. Aviația germană a provocat aici inamicului pierderi grele.

Regina Olandei la Londra

Suverana a fost întâmpinată în gară de regele George

LONDRA, 15 (Rador). — Regina Wilhelmina a Olandei a sosit cu trenul la Londra. Pe peronul gării se afla regele George, principesa Iuliana și principele Bernard. La coborârea din tren,

regele George a strâns mâna reginei și a sărutat-o pe ambii obraji. Suverana Olandei părea tristă și obosită. Regina a sosit într'un port englez pe bordul unui vas de război britanic. De aci, cu un tren special, ea s'a îndreptat spre Londra, unde a sosit cu un grup de ofițeri și soldați din garda regală olandeză. Dela gară suverana, însoțită de regele George, de principesa Iuliana și de principele Bernhard, au plecat la Buckingham Palace, unde vor rămâne peste noapte.

Rezist belgian împușcat

Paris, 15 (Rador.) — Stefani află că unul din șefii rexisti belgieni, Kerres, a fost împușcat de o sentinelă, pe când încerca să se apropie de o cazarmă.

Germanii au pierdut 90 de avioane în ultimele trei zile

Berlin, 15. (Rador) — DNB arată, că contrar știrilor publicate, dintr'un izvor necontrolat, de ziarul suedez „Afton Bladet”, că germanii ar fi pierdut în ultimele trei zile 600 de avioane, în realitate pierderile germane din ultimele zile sunt cuprinse în comunicatele oficiale și se ridică la 90deaparate.

Mutarea sediului guvernului olandez

Amsterdam, 15. (Rador) — Se anunță oficial că sediul guvernului olandez a fost mutat „altundeva”, pentru a garanta întreaga lui libertate de acțiune.

Trupele germane nu folosesc uniforme ale inamicului

Berlin, 15. (Rador) — DNB desminte informația olandeză că trupele germane ar folosi uniforme ale inamicului, ar pune prizonieri înaintea lor când atacă și că ar coborî femei și preoți cu parașutele. Aceste informații caută să atâte populația civilă împotriva trupelor germane.

In curând la Capital

Stealia
LA JANA
GUSTAV DIESEL - HARALD PAULSEN
FRITZ KAMPERS - MAX GÜLSTORFF
WERNER SCHARF - H. V. MEYERINCK

Stealia din Rio

Un film de aventuri al casei Tobis

Arestări de germani în Indiile Neerlandeze?

Singapur, 15 (Rador.) — Reuter anunță că după spusele unui călător care a sosit Sâmbătă dimineața aci, venind de la Batavia, peste o mie de germani ar fi fost arestați în Indiile Neerlandeze.

Aceleaș călător a declarat că peste 40 olandezi, făcând parte din organizațiile filogermane, au fost puși în stare de arest și că toate întrunirile publice au fost interzise.

Pe frontul belgian

Cea mai mare luptă de unități blindate și mecanizate

Aproape 2000 de tankuri franceze și germane puse în linie
Situația în Olanda este serioasă
Bătălie aeriană uriașă

Londra, 15. (Rador) — Reuter: O mare bătălie începe. Din Olanda, la Mosella, armatele germane sunt în acțiune. In Olanda, germanii înaintază spre vest, în direcția Arnhem. Aproape 20.000 de olandezi par să reziste cu hotărâre la Greve.

In interiorul Olandei, noi puncte ocupate de parașutiștii coloanei a cincea au fost capturate.

Situația în Olanda este serioasă, iar rezistența pare să se consolideze. In Belgia, coloanele blindate germane înaintază dinspre Maastricht, Hasselt și Tongreys.

Ele dau de Duminică o mare luptă cu coloanele blindate franceze, cea mai mare luptă de unități blindate și mecanizate cunoscute până acum în istorie. Aci luptă 1500—2000 tankuri. Lupta este crâncenă, dar trupele franceze se bat în mod strălucit și armele și tankurile lor s'au arătat în mod vizibil superioritate celor inamice.

Ultimile știri primite la Londra, arată

că forturile dela Liege rezistă, cu excepția unuia dintre ele.

In regiunea Ardeni, germanii fac cea mai mare efortare a lor. Numeroase unități precedate de mai multe divizii blindate înaintază spre vest. Urmează motocicliști, mitraiori și tankuri, care conduc coloanele de infanterie.

Avantposturile belgiene și franceze se retrag încet în fața acestui imens atac german. Aceste forțe germane sunt angajate contra forțelor franceze la frontiera Ardenilor.

Lupte violente s'au dat și dealungul Mosellei, în regiunea muntoasă din fața liniei Maginot și în special în fața localității Longwy, unde francezii sunt puternic organizați la teren. La est de Mosella nu se anunță lupte mari.

O amplă și continuă bătălie aeriana se desfășoară de asemeni pe deasupra zonei de luptă terestră, în timp ce în spatele liniilor trupelor, liniile de comunicații și aerodromurile, de ambele părți, sunt bombardate fără încetare.

Mesajul generalului Gort adresat trupelor britanice

Londra, 15. (Rador) — Iată mesajul adresat de generalul Gort comandantului corpului expediționar al armatei britanice:

„Felicic pe toți comandantii de unități, pe ofițeri și trupa pentru modul admirabil cu care s'a efectuat înainta-

rea trupelor cu apreciabilul sprijin al forțelor regale aviatice. Suntem azi în ajunul unui mare moment istoric al Imperiului. Lupta va fi aprigă și lungă, însă putem avea încredere în victoria finală.

Un singur regret: acela al timpului pierdut...

Cuvântarea d-lui ministru dr. Titus Popovici la instalarea sfatului F. R. N. din ținutul Timiș

D. ministru dr. Titu Popovici a rostit, Sâmbătă, 11 Mai, la instalarea sfatului FRN din ținutul Timiș, un substanțial discurs, pe care, din lipsă de spațiu, nu l-am putut rezuma în reportajul nostru despre amintita solemnitate. Dăm, în cele ce urmează, textul complet al acestui discurs:

Domnule Președinte,
Domnilor,

Generației noastre i-a fost dat să aibă parte de mari satisfacții și mari înfrigorări.

Ne-am văzut visul împlinit și fiecare din noi, cu drept cuvânt, a nădăjduit că Unirea noastră îi va urma o epocă de înflorire și prosperitate. Dacă nu a fost în totul așa, să recunoaștem vina în propriile noastre greșeli. O nouă orânduire nu poate fi făcută într-o clipă. O lume nouă nu poate fi formată într-o zi. Mulți au așteptat dela Unire ceea ce nu le putea da: bunăstare fără muncă și situații cari depășeau pregătirile lor. Ambiții atinse, sau nesatisfăcute au alimentat o stare de aparentă nemulțumire. Dar viața nu se cucerește cu vorbe. Iată prima și cea mai mare vină. Vorbăria nu se poate substitui muncii. Dacă fiecare din noi ne-am fi dat seama în clipa Unirii, că este mai greu să păstrezi un bun, decât să-l agonisim, dacă în locul luptelor sterile și a vorbelor fără rost, ne-am fi strâns rânduile și am fi pornit la opera cea mai grea, care își aștepta înfăptuirea — consolidarea României întregite — desigur că altul ar fi aspectul țării azi.

Dar ceea ce a omis să facă patima și interesul politicianist, a înfăptuit, în ultimul ceas, înțelepciunea și energia M. S. Regelui. Fără această intervenție hotărâtă și bine chibzuită, nu știu care ar fi fost situația țării noastre azi. Ea a adunat energiile neamului la un loc, ea a împăcat adversități ce păreau ireconciliabile, ea a lichidat un trecut dureros pentru a porni la o viață nouă, la munca constructivă, care ar fi trebuit să fie principala noastră grijă îndată după Unire. Dacă oamenii politici de atunci nu s'au înțeles, n'au voit să se înțeleagă, dacă interesele lor mărunte și ambițiile nesăbuite le-au întunecat judecata, dacă au suprapus, cu orice rizic și orice consecințe aceste interese binelui obștesc, ce mai putea aștepta țara dela ei? Bunul simț al poporului nostru, intuiția și prevederea M. S. Regelui, a salvat situația. Azi, înțelegerea și munca constructivă petoate târâmurile, ne aduc respectul în afară și liniștea în lăuntru hotarelor. Poporul nostru e bun, Regele nostru înțelept. Ceea ce s'a interpus între Rege și popor, a trebuit să fie revizuit.

Valurile marelui război abia s'au potolit și iată că omenirea se găsește din nou în plină frământare. Ea își caută o nouă așezare. În fața orizontului întunecat și a perspectivelor sumbre ce se pot ivi, noi avem o singură datorie: conștiința datoriei împlinite. Conștiința împăcată că am făcut totul ce omenia este posibil pentru conservarea și afirmarea drepturilor noastre, pentru asigurarea securității țării noastre. Dacă astăzi pot avea această credință, am un singur regret: al timpului pierdut. Când vedem ce s'a putut face, în câțiva ani, fiecare își poate ușor imagina uriașă

forță constructivă a unității de gândire și acțiune, pierdută în lupte inutile și sterile.

Suntem la o răscruce a două lumi. Pe noi să nu ne amăgească nici una, nici alta. Noi știm, că există un suflet, o conștiință a umanității, că omenirea, oricât de crud este încercată acum, are un destin comun. Să întărim și să consolidăm țara noastră, pentru a sluji, prin ea, înalta misiune etică, de esență divină, a umanității.

Să închinăm toată puterea noastră de muncă, toată viața noastră acestui fînit.

Am adâncă convingere că F. R. N. ne va înlesni această muncă grea și adunând într'un mănunchiu pe cei mai buni fii ai țării, va aduce mulțumire și dreptate tuturor. Dacă nimic altceva n'am reușit să facem prin acest puternic organism politic decât înfrățirea spiritelor, am făcut cel mai însemnat pas pentru consolidarea țării noastre, iar dacă prin el vom înzestra și sufletele noastre, vom face cel mai mare bine țării.

Pe această unitate de voință și gândire vom construi România liberă, pe vezi întrețită.

Noi, bănătenii, trebuie să avem o îndoită grijă. Să fim la înălțimea frumosașelor noastre tradiții și să dovedim că nădeidile pe cari le leagă țara de noi, aici la granita de Vest, nu vor fi înșelate nici de astădată. Azi unul, mâine

altul, va sintetiza aspirațiunile Banatului. Datori suntem cu toții să-i dăm cel mai sincer și larg concurs pentru realizarea binelui comun. A sta în umbră, pentru a te bucura de cel mai mic insucces, înseamnă a sta alături de dușmanii noștri. Toți acei, cari pot fi utili țării, să vină să-și dea contribuțiunea lor, fiindcă nimeni nu poate afirma că realizarea binelui este în funcțiune de anumite încadrări. Ca să mă pot închina Domnului, nu trebuie să iscodesc multe religii. Nu trebuie să prețuim mai mult mijlocul afirmării adevărului, decât însuși Adevărul.

Un popor e mare prin credința lui. Forța morală este de nebiruit. Să înzestram sufletele noastre pentru ziua de mâine, care trebuie să ne găsească uniți și decisi să înfruntăm orice lovitură, de oriunde ar veni.

Satele bănătene răsuflă azi ușurate. Au scăpat de descântecul demagogiei. Un suflu nou, de autoritate și omerie, adie vână'n ultimul cătun.

Să prindem această clipă, pentru a ne înfrăți din nou, să fim din nou un gând, un suflet, o voință. Voință fermă și de nelinsiv. Să întindem o mână frățească tuturor, să fim apostolii păcii, nu ai urii; să făgăduim să rămănem străji neclintite la hotare și zid în jurul MAJESTĂȚII SALE REGELEI.

Așa să ne ajute Dumnezeu.

Serbare străjerească în Urani (Caras)

Oravița, 15. — Duminecă, în 12 Mai, conform dispozițiunilor Străzii Țării, s'a luat făgăduința și s'a făcut investirea micilor străjuri. Serbarea a fost pregătită și condusă de d-na Iuv. M. C. Arbunescu, comandanta stolului școlii. Serviciul divin a fost săvârșit de preoții: I. Rita și Tr. Constantin, confesorul legiunei străjerești Caras.

La cuvântul șefului, d-na Arbunescu, face o admirabilă comparație între vremurile de astăzi și cele de subjugare politică și națională. Comparația este cu atât concludentă, dat fiind că pentru obștea satului acesta este o realitate istorică: în trecutul nu prea depărtat, tricolorul era ascuns în sufletele românilor, el astăzi dominează satul din vârful catargului și înfrunghiează idealul năzuințelor naționale. Dar — spune d-na Arbunescu, citând pe G. le Bon — un popor devine foarte puternic, când posedă un ideal, capabil să dea naștere în sufletele tuturor cetățenilor, la aceleași sentimente, aceleași gândiri și prin urmare la aceleași acte, adică însăși sinteza gândirii, năzuințelor și strădaniilor străjeriei.

În cuvântarea d-nei Arbunescu, se strecoară, tocmă din comparația de mai sus, și o amărăciune cu privire la viața generației în afară de școală, citând o caracterizare făcută de W. Wilkinson (Tableau dela Moldavie et de la Valachie) asupra neamului nostru în ultimile decenii: "... româmul este un om capodoperă a naturii, dar grei și moale, fără pasiuni violente, fără energie..." trăgând concluzia, că dela generația străjerită se așteaptă acel dina-

mism al idealului gata oricând la orice jertfă, așa cum se cere poporului românesc, așezat la poarta occidentului, ca factor de progres și civilizație.

Problema cuprinsă și dezvoltată de d-na Arbunescu, parcă respiră gândurile geniașului Hașdeu: "... ea este complicată și foarte vitală în același timp, căci întrânsa rolul istoriei, este nu numai a clarifica o situație clasică (comună mai tuturor popoarelor în tradiții adânci și foarte vechi), a restabili o imagine trecută, ci a provesti și a prepara o posibilă regenerare a neamului nostru", cu atât mai vărtos că elementele și factorii care au contribuit la mișelizarea (despotismul suveranității otomane, corupția fanariotă, politicizarea țării după un tip bizantin în epoca modernă) și care au încredințat pe român de înufilitatea efortului, sunt de domeniul istoriei.

Astăzi — încheie d-na Arbunescu — efortul, (care până acum se bucura de un dispreț și clevetire) efortul cuprins stăt de forțit în deviza străjerească, credință și muncă pentru Țară și Rege, prin străjerie, este ridicat în fața sf. crucei, se va cultiva cu conștiință, dragoste și perseverență în folosul colectivității naționale.

Ca un corolar al solemnității de dimineață, stolul școlii, aranjează d. m. un festival artistic. Poeziile, câtecele și îndesobi piesa teatrală „Ispravă” sunt de o actualitate impresionantă.

Subiectul piesei jucată de copii, cuprinde tocmă ideia de guvernământ a politiceii

statutului: modernizarea și raționalizarea agriculturii și ridicarea standardului de viață a sateanului.

Obiectul: refractarismul țărănesc, față de orice inovație și efort în plus ce se cere în ritmul modern pentru o gospodărie.

Acțiunea se termină cu un proces în fața justiției, în care țărânul ce s'a integrat în ritmul nou, este acuzat că progresul și standardul de viață este rezultatul unei vrăjitorii, în dauna celor ce trăesc în lenevia unei nenorocite tradiții.

Deși piesa este scrisă de un autor fără pretenții, ar putea face cinste repertoriului teatrului muncă și voce bună. După o serioasă pregătire, ea a fost interpretată în mod magistral de elevi. Îndeosebi au excelat elevii: Iosif Ivașcu (ei. VII), care a interpretat pe Miron Ispravă, țărânul harnic, prototipul dorit de străjerie: iubitor de carte, întreprinzător, gata la orice efort; apoi I. Ivașcu, Gh. Roșca, C. Răcășteanu, în țărâni prietăși și refractari, fetele: Livia Mităr-Popa în țărâncă harnică și Gh. Găitoane în tipul lenevial și în fine elevii: Tr. Munteanu-Stancu, Gh. Meilă, Tr. Munteanu-Drăgan, în oamenii justiției.

Ca o concluzie a serbărilor zilei, putem afirma că d-na comandantă Arbunescu — cu toate că funcționează în învățământ abea de patru ani, dintre care doi în Vrani, în care loc din cauza concentrărilor lucrează mai mult singură la școală — a imprimat școlii și stolului de aici, doctrina lui Al. Carrel: „Inteligența este aproape inutilă care o posedă numai pe ea. Intelectul pur este o ființă incompletă... Omul este un organism social util, atunci când efortul este o treaptă a progresului”.

Ne face plăcerea a releva și a da publicității constatarea, că în lumea școlii se află oameni, care se ocupă și perseverență în problemele vitale, cu toată încrederea de care-i capabilă conștiința misiunii în locul ce-l ocupă.

Radio

Joi, 16 Mai:

12: Ora; Cota Dunării și a barei Suceava; Sfaturi gospodărești și igienice. 12.10: Ora; Muzică variată (discuri). 12.50: Ora; Orchestra Radio, dirij. de Const. Bobescu; Uvertură „Prometheu” de Beethoven; Într'un templu chinezesc de Ketelbey; Sevilla-serenada andaluză de Ernst Buder; Umoristică de Fredy (solo fagot: Ion Petrescu); Serenadă de Rachmaninoff. 13.20: Ora; SPECTACOLE; Știri artistice și culturale; Sport. 13.30: Ora; Continuarea concertului Orchestrei Radio; Pentru toți-poturi de plăgăre de Dostal; Dela Glück la Wagner de Schreiner. 14: Ora; Radio-jurnal. 14.20: Ora; Cântăreți italieni (discuri). 14.40: Ora; Muzică de dans (discuri). 15: Ora; Radiofonice; Publicații; Varietăți. RADIO ROMANIA: 19: Ora; Mersul vremii. 19.02: Ora; Cronica științifică. 19.17: Ora; Mari instrumentiști ai lumii: Miquel Candela, Claudio Arrau și Pablo Casal (discuri). 19.50: Ora; Radio-jurnal în limba maghiară. RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI: 20: Ora; T. Păunescu-Ulmu: O carte de profund omenesc. 20.20: Ora; Coruri de copii (discuri). 20.35: Ora; Programul concertului simfonic, de Em. Ciomac. 20.45: Ora; Radio-jurnal (I). 21: Ora; Concert simfonic al Orchestrei „Filarmonica”, dirij. de George Cocea: Concert cedat Primăriei Municipiului București: (Transmisie dela Ateneul Român); Uvertură la „Euryanthe” de Weber; Simfonia italiană de Mendelssohn. În pauză: 21.40—22: Radio-jurnal (II); Sport. 22: Ora; Continuarea concertului simfonic: Peer Gynt-suită de Grieg; Capriciu italian de Cealkowsky. 23.45: Ora; Muzică variată ușoară (discuri). 23.45: Ora; Jurnal pentru străinătatea în limba franceză, germană, engleză și italiană.

Azi

Miercuri

CAPITOL

Vrăjitorul din Oz

În technicolor. Un spectacol unic în genul lui, în culori ce dau ecranului o nouă strălucire. Replica necruțătoare a Casei Metre Goldwyn Mayer la Alhă ca zăpada. În roluri principal: Judy Garland

Azi

Miercuri

APOLLO

Cronica Orăștiei

— Sărbătorirea medicului dr. Ioan Solomon. Societățile românești au aranjat o frumoasă manifestație de simpatie față de medicul dr. Solomon, care a activat în Orăștie și jur timp de 20 de ani, pe toate tărâmurile sociale și naționale românești, din prilejul plecării sale de aici la Cluj, unde este numit ca medic-șef al unui circumscripții urbane. Peste 80 persoane au ținut să participe la banchetul de adio ce s'a ținut din acest prilej, la care au luat cuvântul, arătând activitatea sa și a soției sale ca fostă casieră și prezidentă a societății Principele Mircea, d-nii: protopop Moța și Pavelom, lt. col. Madgearu, prof. Stanciu, insp. gen. școlar secundar Demian, prof. Iacob, prof. dir. Munteanu, director de bancă Mihailă, dr. Boroș, preot Bodea și dr. Martin, președintele meseriașilor români, cărora le-a răspuns emoționat sărbătoritul, care a cântat apoi frumoase doine. Românii așteaptă să fie numit în locul său tot un bun român.

— Sărbare străjerescă. Cohorta de fete din localitate a organizat în 12 Mai o impresionantă serbare, în curtea gimnaziului, din prilejul depunerii jurământului noilor comandante care au făcut cursul de cadre ș. a.: prof. dir. Iacob, prof. Roza Lupan, Oct. Minea, Alex. Malinovski, Lucreția Lecșa și inv. Emilia Ivașcoiu din Pricaz, precum și fâgăduința și legământul de investire a străjerelor. Parada a fost deschisă sub comanda d-nei prof. Emilia Handa, în cadrul străjeriei. După serviciul divin și predica păr. Stanciu, a ținut o înălțătoare cuvântare ocazională d-na prof. Maria Mosora, comandanta cohorței. La serbare a participat: stolul școlar primar cu corpul didactic, al gimnaziului cu profesoarele, al cursului extrascolar, d-nii: prof. Iacob, prof. Pop, dr. Eugen Munteanu, prof. Prația, Vasile Dobroiu, președintele Uniunii meseriașilor patroni și prof. Mihalache cu o centură de liceu. După masă a avut loc o frumoasă zețătoare a Centurei II sub conducerea d-nei prof. Roza Lupan.

Asociația Femelor Române. Secția Timișoara

„Ziua Mamei”
In sala Teatrului Comunal,
ziua de 19 Mai a. c. ora 11 a. m.

PROGRAM:

„Mama” recitare Șc. copii mici No. 4 sub conducerea d-nei S. Șancu.
„Strigăte din Banat” Șc. copii mici No. 12 sub conducerea d-nei V. Neamțu.
„Jos hânțenesc” Șc. copii mici No. 12 sub conducerea d-nei V. Neamțu.
„Declamație” Sanda Cimponeriu.
„Dansul rândunecilor” Șc. copii mici No. 4 sub conducerea d-nei S. Șancu.
„Fetița neascultătoare” scenetă Șc. copii mici No. 6 sub conducerea d-nei C. Turturea.

P a u z ă

„Dans cu cercuri” Șc. copii mici No. 12 sub conducerea d-nei V. Neamțu.
„Fată de român” recitare Șc. copii mici No. 12 sub conducerea d-nei V. Neamțu.

„Dans solo” Șc. copii mici No. 6 sub conducerea d-nei C. Turturea.

„Secretul lui Ionel” Șc. copii mici No. 6 sub conducerea d-nei M. Hubauer.

„Hornarul și bucătăreasa” dans, Șc. copii mici No. 6 sub conducerea d-nei C. Turturea.

„Pentru țară” scenetă Șc. copii mici No. 4 sub conducerea d-nei S. Șancu.

Beneficiul destinat ajutorării soldaților de pe front

Școala de notari în excursie la Săcălaz

O lecție practică în cancelaria notariatului

Timișoara, 15. — E. Sa d. rezident Regal dr. Alexandru Marta și d. dr. Gh. Ciupe, secretar general al ținutului Timiș și director al școlii de notari de pe lângă ținut, au asistat la o lecție practică făcută de elevii școlii de notari la notariatul Săcălaz. Elevii au fost însoțiți la această lecție de d-nii primpretor Pavel Manta și notar dr. Alexandru Lișchezanu, cari sunt profesori ai școlii de notari, propunând la orele de cancelarie model. Timp de un ceas și jumătate, cât au stat autoritățile și elevii la Săcălaz, s'a arătat elevilor cum se întocmește un buget și anexele lui. La întrebările ce li s'au pus, elevii au dat răspunsuri, moti-

vând toate articolele din buget cu texte din legea administrativă și cu experiența bugetelor precedente. S'au pus apoi în discuție, după aceleași metode practice, chestiuni de stare civilă.

Lecția dela Săcălaz a dovedit cât de utilă este în școlile de notari materia cancelariei model. Elevii vin la școală fără de nici o cunoștință practică, iar la studiile teoretice acumulează cunoștințe pecari nu le pot aplica, dacă nu cunosc din practică întregul mecanism al unui notariat comunal.

Date fiind rezultatele bune dela Săcălaz, școala de notari își va continua, până la sfârșitul anului, excursiile ei și la alte notariate.

O crimă sălbatecă la Siret

Cernăuți, 15. (SIR) — Autoritățile din Cernăuți cercetează cazul rar de sălbăticiie, comis de Gheorghe Huneș, în vârstă de 23 ani, care s'a introdus în locuința comerciantei Johana Kreisler, de 55 ani, din orașul Siret, cu scopul de a o jefui. Cum între el și victimă s'a încins o luptă, Huneș a scos cuțitul, lo-

vind de mai multe ori victima, care a rămas moartă pe dușumea. Scotocind prin casă și negăsind de cât 2000 lei, criminalul luând ciocanul a zdrobit maxilarul moartei, pentru a-i scoate dinții de aur. Intre timp, venind o rudă a moartei, asasinul s'a ascuns, însă după câteva ore a fost prins.

Inițiative americane pentru adoptarea unei atitudini mai favorabile aliaților

Washington, 15. (Rador) — Havas: Cercurile politice discută diferite inițiative pornite din rândurile americane sau panamericane.

Toate aceste inițiative tind să solicite guvernului Statelor Unite, ca și celorlalte guverne ale republicilor americane, adoptarea atitudinii mai favorabile aliaților. Majoritatea propunerilor reiau ideea președintelui Roosevelt. Anume, că Statele Unite ar trebui să adopte măsurile toate „cu excepția războiului”, pentru a împiedeca extinderea anarhiei internaționale. Printre inițiativele de mai sus, se semnalează următoarele: 1. Cererea făcută prin presă de către deputatul democrat May, președintele comisiunii militare a Camerii reprezen-

tanților, de a se anula legea Johnson — prin care se interzice deschiderea de credite guvernelor cari nu și-au plătit datoriile de războiu, 2. Propunerea făcută de diferiți deputați și senatori pentru a spori producția de războiu și de a se consolida apărarea națională, 3. Inițiativa, al cărei ecou găsește sprijin în unele cercuri, ca guvernul să plătească cheltuielile necesare dezvoltării uzinelor de aviație americane, chetueli cari acum sunt în sarcina guvernelor aliate.

Corpul Portărilor Tribunalului Timiș-Torontal, Timișoara.

Dos. No. 1150/1938.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

Nr. 5844 din 16 Aprilie 1940.
Se aduce la cunoștința publică că, în baza deciziei Nr. 1338, ex. 1938 a Judecătorei Rurală Timișoara și Nr. O. 2319/1938, al judecătorei Rurală Timișoara, în cauza execuțională a următoarei Ecaterina Weber, repr. prin Dr. Ioan Halalai, avocat din Timișoara, în contra urmăriților pentru 14.725 lei capital și speșele ce se vor mai ivi, se vor vinde prin licitație publică în ziua de 15 Mai 1940, ora 16, în Frelidorul Nou, Str. XVII., Nr. 30, obiectele sechestrate și anume: 1 masă de birou, 1 masină de cusut, 1 bufet, 1 recamieră, 1 dulap, 1 toaletă, 1 covor etc. prețuite în 19.620 lei.

Conform art. 20 al Novelei din Legea 1908, prezenta licitație se ordonă și în favoarea celorlalți creditori, cari au sechestrat obiectele de mai sus.

Timișoara, la 16 Aprilie 1940.

(Indescriabil),
portărel.

Asociația de Pășunat a Urbariaștilor, din comuna Peciu-Nou.
No. 8/1940.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 16 Iunie 1940, ora 9, se va ține la sediul asociației de mai sus, primăria comunei Peciu-Nou, licitația publică pentru predarea lucrărilor de refacerea grajdului taurilor acestei asociații.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile legale și a ordonanțelor în vigoare.

Suma aprobată de Serviciul Tehnic al județului pentru executarea acestor lucrări este de lei 118.507.—

Planul și devizul se pot vedea la sediul asociației, primăria Peciu-Nou, zărnica, Peciu-nou, la 6 Mai 1940.

ss. Matei Stein, președinte.

ss. I. Streitmatter, secretar.

Cinema CORSO

Azi o premiară senzațională!

TREI ȘI UNA

cea mai iariantă comedie a sezonului cu cei mai cunoscuți comici ai ecranului
THEO LINGEN, HERMANN THIMIG, RICHARD ROMANOVSKY și GUSTI HUBER

Film vorbit 100% în limba germană.

Ediția specială a jurnalului Paramount: *Bătălia dela Narvik.*

AZI LA ORELE 11 A. M. MATINEU

M. Sa Regele

mulțumește d-lui ministru

Silviu Dragomir

Timișoara, 15. — M. Sa Regele a binevoit a răspunde d-lui ministru Silviu Dragomir prin următoarea telegramă, pentru omagiile exprimate din sânul sfatului FRN al ținutului Timiș:

D-lui SILVIU DRAGOMIR

Timișoara

Buc. Palatul Regal 13 V. 1940.

Vă mulțumesc pentru devotamentul dragostea F. R. N. din Timiș. Sănătate,
CAROL R.

La Sănnicolaul-Mare s'a înființat o secție unitară a breslelor de meseriași

Timișoara, 15. — La Sănnicolaul-Mare, în prezența d-lor Al. Sechei, Ștefan Petri și Andrei Gajo, s'a înființat Duminică o secție unitară a tuturor breslelor de meseriași. La această soluție s'a recurs din cauză să numărul meseriașilor este prea redus ca să poată susține cheltuielile ce le-ar necesita mai multe secțiuni.

Soluția a fost dată de către d. Al. Sechei, președintele breslei alimentare din ținutul Timiș și ea a fost acceptată unanim de toți meseriașii din Sănnicolaul-Mare.

În compunerea comitetului sunt reprezentate toate categoriile de meseriași, după cum urmează: președinte: Francisc Fischhoff, brutar, vicepreședinte: Gheorghe Munteanu, mecanic, cassier: Iosif Dener, brutar, secretar: Nicolae Cosor, bărbier, membrii în comitet: Achim Farca, cojocar, Teodor Petrisor, croitor, Ioan Corneli, măcelar, Petru Reinhardt, tâmplar, Ioan Roos, notar, Petru Fraitoc, tăbăcar, Ioan Schnur, pantofar, Ioan Foltz, sifonar, Ioan Baltazar, faur, Armin Weiss, ciacornicar, Ioan Bernhardt, constructor, Iacob Martin, hornar, Iosif Krem, boiangiu și Ioan Ilim, turtar.

După constituire, a urmat o masă comună.

Serbarea dela penitenciarul Caransebeș

Caransebeș, 15. — Din inițiativa d-lui Eduard Popovici, directorul penitenciarului principal Caransebeș și cu concursul spiritual al părintelui Octavian Turșa, prof. la Academia teologică și confesor al penitenciarului, a avut loc în zilele de 10 și 12 Mai o frumoasă serbare culturală pentru redresarea morală a deținuților.

După conferința d-lui Eduard Popovici, care a arătat în mod succint istoricul și importanța zilei de 10 Mai, s'a desfășurat partea culturală-religioasă la care au contribuit frumoasele cântece executate de corul penitenciarului și cu ansamblul școlii primare de băieți, condusă de d. Simion Stanca, student la Academia teologică.

În partea doua s'a jucat revista „Asociația Caransebeș”. Selectul corp al magistraților locale și un numeros public a luat parte la această serbare răsplătită prin aplauze, strădaniile organizatorilor.

Ședința Camerei de Agricultură

Timișoara, 15. — Comisia interimară a Camerei de agricultură a județului Timiș-Torontal, a ținut ieri o ședință, prezidată de d. senator Pavel Petru.

D-na a expus constatările făcute în plasa Recas, în legătură cu lucrările de primăvară, lucrări cari sunt relativ bune.

D. ing. Emil Negruțiu, șeful serviciului agricol județean, a făcut un referat cu privire la distribuția semințelor de primăvară. S'a decis ca pentru însămintarea terenurilor nelucrate încă din cauza inundațiilor, camera să distribuie semințe de plante furajere, așa cum s'a făcut și în toamnă, adică să se acorde o reducere de 20% din prețul de cost.

Tot așa a depus un regulament, conform căruia, printr-o colectă procentuală benevolă, la care să participe toți agricultorii cari n'au suferit de pe urma inundațiilor, să se creeze un fond de ajutoare a sinistratilor.

Deasemeni s'a aprobat organizarea unei excursiuni cu agronomii pentru cunoașterea județului Timiș-Torontal.

După ce s'a mai luat la cunoștință referatul d-lui Magdu prin care se arată că în iarna trecută au înghețat aproape 3000 de pomi fructiferi și după ce s'a luat act de circulara Inspectoratului agricol ținutal, comisia a avut de rezolvat diferite cereri de ajutoare și subvenții.

S'a aprobat, pe seama comunei Jadaani, o subvenție de 10.000 lei pentru scopuri zootehnice și altor comune sume mai mici. Deasemeni s'a aprobat a se da „Astrei” tot concursul moral pentru combaterea alcoolismului.

În sfârșit s'a mai dat aprobarea pentru facerea unor reparațiuni la edificiul în care se adăpostește Laboratoriul de experimentare al camerei și s'a rezolvat diferite acte cu caracter administrativ.

Cinema Scala

ZARAH LEANDER, Rökk Marika, Leo Slezák, Hans Stüwe

Noaptea Destinului

Muzica: Tschajkowsky

Mica publicitate

APARE ÎN FIECARE ZI ■ MINIMUM 10 CUVINTE

Anunțurile în chenar sau cu clișeu, tariful dublu. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu

Anunțurile la mica publicitate se plătesc imediat, când se predau spre publicare.

FOLOȘII MICA PUBLICITATE A ZIARULUI „D A C I A”

De vânzare vna prof. Stăngule, compusa din 5 camere dependanțe, curte, grădina cu pomi, etc. Splaiul Tudor Vladimirescu 5. (In dosul catedralei ort. rom. din Cetate). Informații: cap. dr. C. Popescu I. Str. Mercuș 9. Telef. 29-06

Aur zdrobit, bijuterii antice uzate, inele cu briliante, olete dela Case de amanet și argint

CUMPARA PENTRU BANI GATA

„Ora fixă”

Circ. IV. Str. Ion Brătianu 31.

De închiriat 3 locuințe compuse din 1 cameră și dependințe, în casă frumoasă, curată și cu grădina. II. str. Balaș nr. 19. Tib. Munteanu.

Comisionarii

ORIENT-BOY

vă servesc rapid, conștincios și garantat.

Telefon 17-99.

Timișoara I, Str. Griselini Nr. 1.

Provinciaili se pot adresa acestui birou cu orice comisoane de aranjat în Timișoara.

Se caută urgent garsonieră mobilată cu anticamă și baie în Circ. I-a. A se adresa: I. Str. V. Alexandri Nr. 7, et. I, ao. 23.

CUMPARAȚI EFTIN ȘI BUN:

Găsiți cele mai bune și eficiente parjale-uri și costume pentru dame și copii, trenchcoturi și mantale de plază, gata sau la comandă, în noua prăvălie germană

HANS HUNN

Timișoara-Iosefin, Piața Drăgălina 10, lângă „Dermata”.

Vila familiară cu etaj, 4 camere și dependințe, în Blascovici V, Str. Geml 26, se închiriază dela 1 August 1940. Informații: avocat Metea, Str. Eminescu 3, telefon 20-14.

Articole de ceaprazărie și străjerie, uniforme F. R. N., drapele și embleme „Muncă și Voe Bună” găsiți la firma

SUCC. SALINACKI & COMP.

Timișoara I, Str. Vasile Alexandri 9.

Pentru scurt timp astrografoaga FLORENCE, vă spune numele, trecutului, prezentul și viitorul. Pentru convingere lei 7. IV, Str. Brătianu Nr. 37.

Anticar

Timișoara I, str. Alba Iulia No. 5

Cumpărăm, schimbăm, vindem timbre și cărți

„Aria”

Vizitați Restaurantul Central vis-a-vis de Poșta Centrală, unde se servește bine și eftin. Local familiar.

Pentru Uzinele „Vulcan”, din București, se caută la Oficiul de Plasare de Stat, din str. Eugen de Savoia Nr. 11, lăcătuși, lăcătuși ajutoari, strungari, sculieri, matrițieri, frezori și rabotori cu 16—30 lei pe oră, după merit și probe.

Pentru Timișoara, se caută un lăcătuș înaltor pentru a da lecții.

LAMPI SPECIALE, patent COBALT, pe un albastru garantat, prescrie pentru apărarea pasivă, se pot cumpăra la Oficiul de vânzare din Str. Eugen de Savoia Nr. 7.

SPORT

Grija federației de football față de provincie

Dintre evenimentele cari s'au petrecut în ultima vreme, în lumea footballului românesc, trebuie să menționăm cele două competiții de cupă, cari s'au organizat pentru selecționare: Cupa Unirea a juniorilor și Cupa General Marinescu rezervată selecționatelelor dintre Liga București și Liga de Vest.

În ambele competițiuni, reprezentanții noștri s'au comportat admirabil. Juniorii au câștigat în mod impunător Cupa Unirea, cu care ocazie s'a văzut că pregătirea bășilor noștri întrece cu mult pe cea a celorlalte districte. Seniorii au reușit să contribuie la un match care a fost de mare factură, intrunind toate calitățile unui adevărat regal sportiv. Faptul că Liga de Vest a pierdut cu un punct în fața unui adversar compus din jucători cari au costat milioane de lei, nu importă prea mult. Principalul este că publicul din Capitală a apreciat, mai bine și mai obiectiv decât oficialii, footballul celor din provincie.

Fie-ne permis să ne oprim puțin la chestia celor două matchuri disputate pentru Cupa General Marinescu. Primul match s'a organizat pentru a completa programul de rugby, în ziua când a avut loc partida România—Italia. S'a spus atunci că partida dintre cele două ligi se organizează pentru a ajuta federația de rugby. Pe baza aceasta forurile timișorene au acceptat să joace în schimbul unui barem foarte mic (24.000 lei), care se știe că abia acoperă cheltuielile. Nimic de zis! O federație de amatori, săracă, trebuie ajutată.

Dar ce se întâmplă? Pofta vine mândrând! S'a aranjat prin dispoziții unilaterale din partea federației ca jocul să fie reditat, de astădată dându-i un caracter oficial în plus „criteriu de selecționare”. Cu toată normal ar fi fost, ca rejucarea să aibe loc pe teritoriul Ligii de Vest. Cu toate acestea Liga de Vest trebuie să facă o nouă concesie și cu toată era în joc prestigiul unei provincii — s'a vorbit doar de chestiunea hegemoniei —, să acorde adversarului un avantaj extraordinar acela de a juca și al doilea match pe teren strein.

S'a crezut că Liga de Vest va fi compensată pe alte căi, anume va fi renumerată în mod echitabil.

Inițierea comisiei județene a sportului rural la Arad

Federația Română de Football Asociație a luat inițiativa inițierii pe lângă fiecare prefectură a unei comisii județene a sportului rural, iar la reședința fiecărei plăși câte o subcomisie și câte o echipă de football amator. Comisia județului va fi prezidată de d. dr. Iuliu Ionescu prefectul județului. Membrii vor fi d-nii: maior A. Mănăilă, comandantul subinspectoratului premilitar, Lazăr Igrisan, inspector școlar județean și prof. Al. Constantinescu, comandantul Legiunii de străjeri din Arad.

După consfătuirea comisiei județene se va începe acțiunea de organizare a sportului rural.

Sportul la Orăștie

Duminecă 12 Mai a. c. ora 4 d. m. a avut loc pe arena Reg. 92 Inf. un match amical de football între Liceul comercial Hațeg și Liceul „Aurel Vlaicu”—Orăștie din loc, care s'a sfârșit cu rezultatul de 4:2 (3:1) pentru Liceul din Orăștie.

Echipa gazdă s'a impus prin un joc legat.

Până la sfârșit Liga de Vest a primit dela federație suma de 30.000 lei, cu toate că echipa a fost de Vineri pe drum! Nu s'a ajuns nici pentru premii la jucători, cu toată că au făcut o partidă admirabilă și cu toată că pe arena Venus au fost peste 10.000 spectatori.

Astfel, în afară de prejudecățile de ordin sportiv (două matchuri de Cupă pe terenul aceluiaș adversar), Liga de Vest a fost pur și simplu „fraierită”!

Cine a câștigat la acest match? Toată lumea, numai Liga de Vest nu! A câștigat federația că a avut un program excelent pe un bagatel (nici-o echipă de club nu ar fi acceptat să joace la București pentru 30.000 lei), a câștigat forurile bucureștene că au încasat taxele către ligă și district și în fine a câștigat și Venus din chiria arenei.

După noi, logic ar fi fost ca principalii profitori ai acestui match să fie cele două ligi — București și Timișoara —, cari pe lângă că au fost în drept, sunt destul de sărace ca să le fi prins bine un venit net de cel puțin câte 25.000 lei, sumă pe care ar fi întrebuințat-o pentru scopuri bune de care footballul românesc are destulă nevoie.

Faptul că matchul a contat și drept criteriu de selecționare nu justifică cu nimic un profit al federației în dauna celor două ligi, căci cheltuielile avute de selecționarea urmează să fie recuperate cu ocazia jocurilor internaționale pe cari federația le organizează în regie proprie, în exclusivitate, lăsându-se țara întreagă fără program de football!

Nu știm care este părerea domnilor din Liga Capitalei, dar la Timișoara când s'a aflat că nu s'a primit decât 30.000 lei, s'a produs o consternare profundă, factorii locali fiind pur și simplu acuzați că neglijează în mod condamnabil interesele provinciei pe care o reprezintă și au devenit simpliti agenți ai federației.

Oficialii timișoreni, pentru a scăpa de aceste învinuiri, vor face demersuri ca să se dispute și la Timișoara un match Liga București—Liga de Vest, tot pentru „hegemonie”, oferind echipei vizitatoare tot 30.000 lei.

Cu toată că la Timișoara nu s'ar putea întruni 10.000 spectatori, suma aceasta de puzorie totuși se poate acorda, căci ar mai rămâne destul Ligii pentru a realiza o activitate mai prodigioasă.

Dar nu ne îndoiim deloc: Bucureștii nu vor accepta să joace aci pentru 30.000 lei!

În orice caz am vrea să ne înșelăm!

Z. A. V.

Caleidoscop sportiv

Antrenamentul de condiție al juniorilor selecționați Ritter, Covaci, Mioc, Andreescu și Vodă se va ține azi Miercuri 15 Mai, orele 17.30 pe arena Electrica sub conducerea d-lui Gh. Ciolac. Jucătorii vor aduce cu sine întreg echipamentul.

Un proaspăt echipier al Ripensiei. Mama familie a sportivilor timișoreni s'a înmulțit cu un nou membru. D-na Pavlovici soția cunoscutului internațional D. Pavlovici, echipierul Ripensiei, a dat naștere unui voinic fecior. Transmiteră călduroasele noastre felicitări fericiților părinți.

INFORMAȚIUNI

Calendar

MIERCURI, 15 MAI:

Ortodox: Cuviosul Pachomie cel Mare († 23).

Catolic: Sf. Ioan dela Salbe († Quatember).

Farmacii de serviciu: Circ. I: Salvator, Bul. Ferdinand 3. — Circ. II: Șarpe, Piața Traian 7. — Circ. III: Merklér, Bul. Carol. — Circ. IV: Diana, Str. Brătianu 29.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol și Apollo: „Vrăjitorul din Oz”.

Scala: „Noaptea Destinului”, cu Sarah Leander.

Corso: „Tre și una”, cu Theo Lingen.

— Conferința unei eminente personalități americane la Timișoara. Marți 21 Mai, ora 11.30, are loc la Teatrul Comunal sub auspiciile Ministerului Propagandei Naționale conferința d-lui prof. univ. Charles Upson Clark, dela City College din New York, despre „Sistemul federal al Statelor Unite, originea și dezvoltarea lui”. D. prof. Charles Upson Clark, care este profesor a două apreciate lucrări în limba engleză asupra României, va vorbi în limba română. Subiectul este de o deosebită actualitate, având în vedere discuțiile recente asupra federalizării statelor din Europa. Intrarea la conferință este liberă, lojele fiind rezervate pentru autorități, iar balcoanele pentru studenți și elevi.

— Notele de plată sunt obligatorii numai dela 50 lei în sus. Federația asociațiilor comerciale din ținutul Timiș, a făcut o intervenție pe lângă Administrația financiară în legătură cu obligativitatea eliberării notelor sau bonurilor de plată. După ce cazul a fost studiat din punct de vedere juridic, s'a ajuns la concluzia că notele sau bonurile de plată sunt obligatorii a fi eliberate clienților numai la vânzări și consumații ce trec peste 50 lei, pe cari se aplică timbrul contribuției naționale de 2%.

— Noul orar al autorităților. Azi, 15 Mai, intră în vigoare noul orar al autorităților. În conform cu noul orar, autoritățile vor lucra dimineața dela 7½ la 1½, iar în zilele de după Duminecă și sărbători, după masă dela 15½ până la 19½. Primăria municipiului Timișoara își rezervă dreptul de a introduce pentru serviciile ei și ore de după masă în anumite zile, în cazul că aceste servicii ar fi aglomerate și lucrările nu s'ar putea rezolva înainte de masă.

— Declararea fierului. Biroul MONT de lângă municipiul Timișoara aduce la cunoștința întreprinderilor și depozitarilor următoarele în legătură cu uniformizarea procedurii de declarare a fierului vechi: declarațiile se depun la primărie, biroul MONT, ușa 42; cantitățile de fier vechi adunate în cursul unei luni calendaristice, se vor declara în intervalul dela 1 la 10 a lunii următoare, cu un model de declarație ce se poate vedea la amintitul birou; materialele neferoase, vechi, se declară în acelaș fel, cu adresă separată.

De 100 ani s'a încercat

Piule J. Pserhofer

contra dispoziției de îngrășare, constipație și alter turburări digestive.

CEREȚI AMBALAJ ORIGINAL

— Când flueri în stradă. Intr'o seară cu ploae din toamna trecută tânărul Robert Ferschitz, însoțit de un prieten, se găsea în Cetate fără pardisiu, fără umbrelă. În piața Sf. Gheorghe nu era nici un taxi. Au plecat deci spre piața Unirii, în speranța să găsească unul acolo. Ploaia se întea iar tinerii se adăpostiră sub balconul casei Soc. U. D. R. De acolo d. Ferschitz a încercat să atragă atenția șoferilor din piața Unirii fluierând în degete, tare ca o locomotivă. În loc de taxi, a apărut un agent: „Nu-i voie să flueri noaptea!” zise reprezentantul ordinii publice. D. Ferschitz, năcăjit, îi răspunse că ar face mai bine să se ocupe de clienții zgomotoși ce ieșeau din localul de noapte vecin. Agentul afirmă chiar că ar fi fost chiar înjurat de d. Ferschitz. Iată pentru care faptă a ajuns acesta din urmă ieri în fața tribunalului, care a dispus citarea unor noi martori pentru precizarea împrejurărilor.

— Adunări generale de breaslă. Breslele lucrătorilor din industriile alimentare, de sub președinția d-lui N. Morărescu și a celor din industriile chimice, de sub președinția d-lui Ioan Tărașu, și-au ținut Duminecă adunările generale, ordinare. Ambele bresle, la sfârșitul adunărilor, au expediat telegrame omagiale M. Sale Regelui Carol II și d-lui ministru Mihail Ralea.

— O intervenție a măștrilor cismari și pantofari. O delegație a măștrilor cismari și pantofari s'a prezentat ieri dimineața la rezidență, fiind primită de E. Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta și de d. secretar general dr. Gh. Ciupe. Delegația a intervenit în legătură cu recenta decizie a ministerului economiei naționale, privitoare la prețurile pantofilor și a ghetelor de serie și de lux. Decizia aceasta prevede că vinzătorii de ghete de lux trebuie să aibe o autorizație specială, iar prețurile trebuie să le supună aprobării ministerului și a rezidenților. S'a arătat că dacă măștrii cismari și pantofari, cari confecționează în atelierele lor ghete de lux, ar cere și ei această autorizație, marfa confecționată de ei s'ar scumpi în mod instantaneu, deoarece în acest caz ei ar urma să plătească o cifră de afaceri foarte scapă. Teacă, în consecință, ei cer să nu fie considerați ca vinzători de lux, ci de comandă, iar prețul lucrărilor de comandă să fie între prețul de serie și cel de lux. Delegația a mai arătat că măștrii pantofari și cismari nu au la dispoziție suficiente cantități de piele.

— Demisionată din învățământ. D-na Ioana Stoica, dela școala primară din comuna Jupa, jud. Severin a fost demisionată din învățământul primar, pentru lipsă nemotivată dela post, mai mult de 30 de zile.

Alți spărgători arestați de către poliția timișoreană

Timișoara, 15. — Organele biroului judiciar de pe lângă Chestura locală de poliție, a reușit să aresteze pe individul Ludovic Mateias, zis Tutti, de 27 ani, un cunoscut infractor care a mai suferit și o condamnare pentru diferite spargeri, precum și pe concubina sa Maria Barbu, zisă Țiganimare, în vârstă de 20 ani. Ambii au lucrat în complicitate cu periculosul spărgător, arestat recent, Arion Berneanțu.

Ludovic Mateias și concubina sa, au primit, în păstrare, dela Arion Berneanțu suma de 50.000 lei. Când acesta a fost arestat, cei doi complici au dispărut. Poliția însă, după lungi investi-

— Tot problema lemnelor de foc. Am arătat, într'un număr recent, cum se prezintă problema aprovizionării cu lemne de foc a orașului Timișoara. Întru rezolvarea grabnică a acestei probleme, în urma unei intervenții a federației asociațiilor comerciale, Ex. Sa d. rezident regal dr. Al. Marta a convocat, pentru ziua de 17 l. c., o comisie ad-hoc. Au fost invitați diferiți reprezentanți ai vieții economice spre a se examina situația din toate punctele de vedere. Păralele cu aceasta, Ex. Sa d. rezident regal dr. Al. Marta, a ordonat să se dea o circulară telegrafică către toate prefecturile din ținut să se raporteze: ce întreprinderi pentru exploatarea pădurilor există, ce cantități de lemne au și unde cari sunt stațiile de îmbarcare și cari sunt preturile ab gara de îmbarcare.

— Procentul de perisaj pentru mezeluri și șunca. Prin'o adresă circulară, Ministerul Economiei Naționale, a comunicat Camerei de comerț și industrie că, având în vedere faptul că mezelurile și șunca sunt expuse uscării și alterării, s'a aprobat pentru acestea un procent de perisaj de 8%, care se va adăuga la prețul de cost. În legătură cu această decizie, breasla meseriașilor patroni din industria alimentară (măcelarii) au luat hotărârea să facă un nou demers pe lângă ministerul Economiei Naționale să se acorde un perisaj mai mare și pentru măruntaiele de vite (ficat etc), cari, din cauză că sunt interzise în comerț și zilele de Miercuri și Vineri, sunt expuse alterării.

— S'au fixat tratativele pentru aplanarea conflictului de muncă dela I. T. A. S. După cum se știe, între întreprinderile municipale I. T. A. S. și muncitorii săi, există de mai multe luni un conflict de muncă. Primele tratative esuând, cazul a ajuns la comisia de arbitraj de pe lângă Curtea de casafie și se vor ține în ziua de 17 Mai a. c.

— Examenle Institutului Italian. Institutul de cultură italiană din Timișoara aduce la cunoștință că în zilele de 27, 28 și 29 Mai se țin examenele de limba italiană pe anul 1939/40, după următorul itinerar: începătorii la 27 Mai ora 6 d. m., înaintașii la 28 Mai ora 6 d. m. și elevii la 29 Mai ora 6 d. m. Cei ce trec aceste examene, primesc o diplomă pe baza căreia pot intra în Italia cu preț redus în orice școală.

Contele Csaky

se căsătorește azi la Graz

Budapesta, 15 (Rador.) — Agenția telegrafică ungară transmite: D. Csaky, ministrul de externe a plecat Luni la Graz, unde azi 15 Mai, se căsătorește cu contesa Anna Maria Chorinsky.

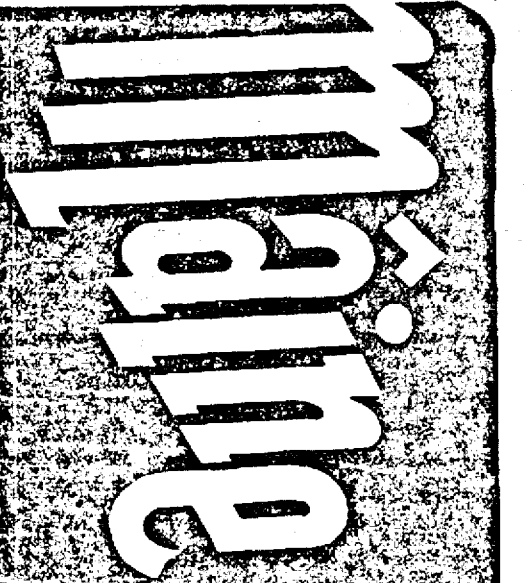
gătuși, a reușit să-i prindă și, cu actele dresate, să-i înainteze parchetului militar.

Deasemeni a fost arestat și autorul spargerei din Bulev. Carol 16, anume Francisc Foch de 26 ani, care mai are de ispășit o condamnare de un an și jumătate pentru alte spargeri.

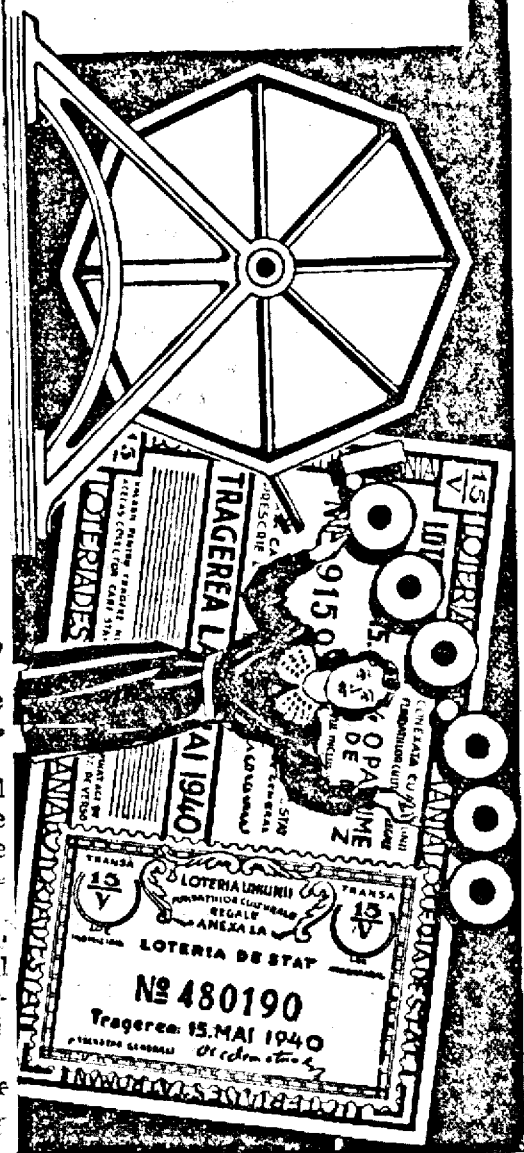
Din Bulev. Carol 16, a furat diferite unelte de lucru. A avut însă nenorocul ca în mai puțin de două ore dela săvârșirea spargerei să fie arestat și, apoi înmăntat parchetului.

Subliniem promptitudinea cu care lucrează poliția timișoreană dela o vreme încoace.

— Exercițiile de apărare pasivă de eri. Cele două exerciții de apărare pasivă de eri s'au desfășurat conform programului dinainte fixat și au reușit pe deplin. Prima alarmă s'a dat la ora 11.30 a. m. Sirenele publice și ale întreprinderilor industriale s'au auzit în toate punctele orașului, așa încât orice circulație pe străzii s'a oprit, populația grăbindu-se spre adăposturi. Exercițiul de seară a fost la fel de reușit. Populația a învățat marea importanță a camuflării luminei la exercițiile de noapte și s'a conformat repetatelor instrucțiuni date de autorități.

SE TRAGE PRIMA TRANSĂ DIN
LUNA MAI A
**LOTĂRIII
DE STAT**
Cumpărați-vă LOZURI astăzi
Colecturile SUNT DESCHISE până la ORA 24

ULTIMA ORA

Comunicatul francez din dimineața de 14 Mai

Paris, 15 (Rador). — Comunicatul oficial din 14 Mai anunță: Atacul german se desvoltă cu o violență sporită. Nimic de semnalat în Belgia centrală. Inamicul a atins Meusa de la Liege la Namur și la Sedan.

Ultimul oraș evacuat și lupte deosebit de înverșunate s'au desfășurat în vecinătățile imediate, precum și în regiunea de la Nord de Dinant. Lupta continuă din marginea de sud de Longwy la Mosella. Atacurile inamice au fost respinse în regiunea Wissemburg. Trupele noastre și cele aliate, combat cu curaj împotriva inamicului,

care desfășoară, îndeosebi cu carele de asalt și aviația, o sforțare de intensitate extremă.

La sfârșitul zilei de 13 Mai, 16 avioane inamice au fost doborâte. Aceste avioane trebuiesc adăugate la cifrele date prin comunicatul din seara de 13 Mai. În cursul nopții, aviația noastră de informații a executat numeroase recunoașteri.

Londra, 15, Rador. — Reuter anunță că primul ministru olandez, împreună cu guvernul, au sosit la Londra Marți dimineața.

Alte manifestații studențești

În Italia împotriva abuzului de control naval

Roma, 15. (Rador.) — În toate orașele Italiei au avut loc Marți dimineața manifestații studențești împotriva abuzului de control naval. Mai multe mii de studenți străbătând străzile Romei s'au adunat în piața Veneția unde au aclamat pe Duce care a apărut în balcon.

La Neapole studenții s'au strâns în fața

palatului regal făcând manifestații de credință către Casa de Savoia, Duce, armată și marină.

Syracusa, 15. (Rador.) — Trei mii de studenți au manifestat Marți dimineața aci împotriva actelor de piraterie și violării libertății comerțului maritim, aclamând pe Duce.

Moratoriul plăților în Belgia

Bruxelles, 15 (Rador). — Băncile belgiene au declarat moratoriul plăților.

Bruxelles, 15 (Rador). — În legătură cu declararea moratoriului, Havas transmite următoarele: Retragerile de capitaluri nu vor putea depăși 5000 de

franci belgieni, la fiecare două săptămâni. Numeroase persoane fac coadă la ghișeele băncilor, totuși nu există încăiri panică. Multe persoane fac pregătiri de a părăsi capitala în cel mai scurt timp. Ei preferă să se expună celor mai mari pericole, decât să se supună să fie subjugăți Germaniei.

Atacul dealungul canalului Albert socotit ca atac principal al germanilor

Londra, 15 (Rador). — Redactorul militar al agenției Reuter crede că din puterea cu care s'a exercitat atacul german dealungul canalului Albert, se poate deduce că acesta a fost atacul principal. Intreaga putere a diviziilor

germane blindate a fost folosită acolo, obligând pe belgieni să se retragă în poziții defensive, în vecinătate de Tongres. Pe când francezii folosesc carele de asalt ca un mijloc auxiliar, germanii le folosesc ca armă principală.

Propagandă anti-japoneză în Indiile olandeze

Tokio, 15 (Rador.) — Ministerul de externe semnalează că consulul general al Japoniei la Batavia a protestat pe lângă guvernatorul general al Indiilor Olandeze în contra propagandei anti-japoneze care devine din ce în ce mai ac-

centuată printre olandezii stabiliți acolo. Consulul general al Japoniei a relevat faptul că este posibil ca evenimentele din Indiile Olandeze să aibă repercursiuni serioase asupra opiniei publice a Japoniei.

Situația văzută de Havas:

Germanii au avut pierderi înspăimântătoare

Olandezii rezistă eroic

Paris, 15 (Rador.) — Agenția Havas prezintă astfel situația pe frontul de luptă:

Cea mai mare bătălie a tuturor timpurilor dintre popoare este acum începută și se dă pe râul Meusa.

Unitățile germane, extrem de numeroase, pătrunzând prin Luxemburg și regiunea Ardennes, au ajuns în seara zilei de 13 Mai pe tot malul acestui râu, dela Liege și până la Sedan.

Pe frontul Sedan—Monctmedy—Longwy și până la Mosella, se dau lupte furioase, la Nord-Vest de Liege, ale cărui forturi formează acum un intrând adânc în interiorul dispozitivului german de

înaintare. Înaintarea trupelor motorizate germane a fost oprită de o teribilă lovitură de oprire, pe care au dat-o unitățile blindate franceze. Această mare bătălie ce s'a dat între mii de tancuri, reprezintă o mare victorie pentru materialul francez. Pierderile germanilor au fost înspăimântătoare.

Linile de rezistență olandeze au fost forțate mai întâi la Arnhem, apoi germanii au înaintat pe tot lungul ambelor maluri ale Rinului, în direcția Rotterdam. Nu se știe încă dacă germanii au putut face legătură cu detașamentele de parașutiști, debarcați în regiunea Rotterdam, însă această eventualitate, cât și acela a căderii iminente a Rotterdamului, trebuie să fie respinsă. Olandezii rezistă încă în patruleterul aproape insular al provinciei din vechea Olandă, străjuită de orașele Utrecht, Amsterdam, Haga. Germanii au lansat numai două atacuri de interes local, pe plătoul dela Est de Forbach și un atac la Est de Wissembourg, în Alsacia. Masive bombardamente au fost efectuate în afara zonelor de luptă, de către ambele aviații. Aliații au atacat, cu maximum de eficacitate, convoaiele și căile de comunicații între Rin și frontiera belgo-olandeză, provocând mari pierderi coloanelor germane, al căror șuvoi trece de pe malul drept pe cel stâng al Rinului.

Guvernul francez n'are intenția de a interveni în Indiile Olandeze

Paris, 15. (Rador.) — Havas: Guvernul francez a arătat în repetate rânduri interesul pe care-l poartă menținerii statu-quo-ului în Indiile Olandeze. Atitudinea sa în această privință nu a suferit nicio schimbare. El n'are de fel intenția de a interveni în Indiile Olandeze și de altfel, nu i s'a făcut nicio propunere de acest fel, din vreo sursă oarecare.

Concentrarea supușilor germani refugiați în Franța

Paris, 15. (Rador.) — Concentrarea supușilor de origine germană refugiați în Franța a început Marți dimineața la orele 8 la Stadionul Buffalo din Montrouge lângă Paris. Se vor aduna aci toți bărbații

dela 15 la 55 ani. Termenul de prezentare expiră astăzi, Marți, când toți aceștia vor fi trimiși probabil în interiorul țării. Femeile sunt obligate a se prezenta la Velodrom cu începere de Miercuri dimineața

Sinuciderea unui colonel de rezervă din București

BUCUREȘTI, 15 (Sir). O impresiionantă sinucidere s'a înregistrat la hotelul Continental din Calea Victoriei. Într-o cameră, și-a pus capăt zilelor, cu un glonte de revolver, colonelul de rezervă Teodor Sturdza. El a fost găsit

azi dimineața mort în camera sa. Nu se cunosc încă motivele sinuciderii. El trebuia să plece aseară la Galați, unde avea un proces și de unde primise o citație. Se pare că el avea dificultăți financiare. Cazul se anchetează.

Căderea Rotterdamului este iminentă

PARIS, 15. (Rador.) — Havas: Germanii își îndreaptă sforțările pe cele două aripi: la Nord-Vest în direcția Rotterdam, a cărui cădere este iminentă, iar la Sud-Vest, prin Ardeni, în direcția Sedan. O mare bătălie este angajată pe tot cursul Meu-

sei, de la Sedan la Liege, ale cărui forturi continuă să reziste. La Sud-Est de Trier, contraatacurile unităților franceze blindate, au oprit înaintarea unităților blindate germane. Lupta aeriană continuă pe o scară foarte mare.